

Pravomoc soudu

Ochrana hospodářské soutěže před poskytováním nedovolených podpor v rámci Evropské unie se vztahuje na podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků. Za takovou podporu je třeba považovat jak podporu poskytnutou státem jako takovým, tak podporu poskytnutou zprostředkujícím subjektem jednajícím na základě svěřených pravomocí. Může se tedy jednat o prostředky národní, regionální, obecní, prostředky veřejných bank, nadací atd. Z toho důvodu i podpora poskytnutá samosprávním územní jednotkou jako orgánem veřejné správy spadá pod režim státních podpor. Před tím, než vnitrostátní soud posoudí, zda došlo k porušení oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, musí nejprve učinit závěr, zda lze poskytnuté finanční prostředky vůbec považovat za státní podporu či nikoli. K výkladu pojmu „státní podpora“ je oprávněna jak Komise, tak soudy členských států. Při testu, zda je určité opatření státní podporou, je nutné zkoumat čtyři kumulativní prvky definované v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, který stanoví obecnou definici pojmu státní podpora. Soud musí zjišťovat, zda opatření znamenalo selektivní výhodu pro soutěžitele (musí zvýhodňovat určité podniky, výrobu určitého zboží nebo poskytování určitých služeb), zda bylo poskytnuto členským státem nebo ze státních zdrojů, zda toto opatření způsobilo narušení hospodářské soutěže či zda má potenciál pro narušení hospodářské soutěže a zda jím byl ovlivněn obchod mezi členskými státy. V případě, že opatření splňuje všechna čtyři kumulativní kritéria, představuje státní podporu, která je podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU v zásadě zakázána. Státní podporu nepředstavují vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, jestliže jsou naplněny podmínky stanovené v Rámci Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C 297/04). Vnitrostátní soud nemůže posuzovat, zda je poskytnutá státní podpora slučitelná s právem hospodářské soutěže, ale vnitrostátní soud se může a musí omezit na určení, zda opatření představuje státní podporu a zda se na ně vztahuje povinnost pozastavení, tj. zda bylo nutné poskytnutí státní podpory oznamovat Evropské komisi.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 1341/2012, ze dne 25.6.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně NH Hospital a. s., se sídlem v P., zastoupené Mgr. M.R., advokátem, se sídlem v P., proti žalovanému Středočeskému kraji, se sídlem v P., o zdržení se protiprávního jednání, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 32 Cm 128/2010, o dovolání žalobkyně proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. prosince 2011, č. j. 3 Cmo 289/2011-142, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. prosince 2011, č. j. 3 Cmo 289/2011-142, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. června 2011, č. j. 32 Cm 128/2010-131, se zrušují a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Žalobkyně se žalobou domáhala vydání rozhodnutí, jímž by bylo žalovanému uloženo zdržet se vyplacení finanční podpory společnosti Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a. s., nemocnice Středočeského kraje, společnosti Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje, společnosti Oblastní nemocnice Kolín, a.s., nemocnice Středočeského kraje, společnosti Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a. s., nemocnice Středočeského kraje, a společnosti Oblastní nemocnice Příbram, a. s. Žalobkyně uvedla, že je vlastníkem a provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení (Nemocnice Hořovice) a že žalovaný jako jediný akcionář obchodních společností provozujících nemocnice v Benešově, Kladně, Kolíně, Mladé Boleslavi a Příbrami jim poskytl v období

1. ledna 2008 do července 2010 ze svých finančních prostředků finanční podporu ve výši 930 milionů Kč. Tuto podporu má žalobkyně za nedovolenou, jelikož narušuje hospodářskou soutěž na poli zdravotní péče (veřejná podpora podle čl. 107 Smlouvy o fungování EU).

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. června 2011, č. j. 32 Cm 128/2010-131, zastavil řízení (výrok pod bodem I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Soud prvního stupně vyšel z čl. 88 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „SES“), z čl. 16 rozhodnutí Evropské komise (dále jen „Komise“) ze dne 28. listopadu 2005, č. 2005/842/ES, o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí Komise“), a z bodu 16 Oznámení Komise o prosazování právní úpravy státní podpory vnitrostátními soudy (2009/C 85/01 - dále jen „Oznámení Komise“).

Dospěl přitom k závěru, že na žalovaného se vztahuje výjimka z ohlašovací povinnosti dle čl. 88 odst. 3 SES a soud by se v tomto řízení o zdržení se vyplácení podpory musel zabývat otázkou, zda jsou žalobkyní uvedené podpory slučitelné či neslučitelné se společným trhem. Toto posouzení však nepatří do pravomoci vnitrostátního soudu, nýbrž Komise. Nedostatek pravomoci soudu je nedostatkem podmínky řízení, který nelze odstranit. Soud prvního stupně proto řízení zastavil s tím, že žalobkyně by se se svým návrhem měla obrátit na Evropskou komisi, do jejíž pravomoci rozhodování o veřejné podpoře patří.

K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 29. prosince 2011, č. j. 3 Cmo 289/2011-142, potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud vyšel z čl. 107 odst. 1 a čl. 108 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), z bodu 1 preambule nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, z čl. 20 a 24 Oznámení Komise. Svě závěry opřel o judikaturu Evropského soudního dvora (rozhodnutí ve věci C-199/06, C-354/90), podle níž nemají vnitrostátní soudy pravomoc prohlásit opatření státní podpory za slučitelné s čl. 87 odst. 2 nebo 3 SES (tj. čl. 107 odst. 2 nebo 3 SFEU).

Dovodil, že Oznámení Komise v čl. 24 pojednává o úloze vnitrostátního soudu až při následném uplatňování čl. 88 odst. 3 SES (tj. čl. 108 odst. 3 SFEU), tj. poté, co Komise podala své vyjádření k záměru podpory a v případě jeho neslučitelnosti zahájila řízení o povinnosti zrušit či upravit podporu. Posouzení podpory Komisí však nebylo žalobkyní ani tvrzeno.

Odvolací soud proto uzavřel, že pokud žalobkyně požaduje uložení povinnosti žalovanému zdržet se vyplácení finanční podpory výše uvedeným společností z důvodu, že taková podpora není poskytnuta v souladu s čl. 107 a 108 SFEU, pak není dána pravomoc soudů České republiky k projednání a rozhodnutí této věci.

Rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně dovoláním. Přípustnost dovolání zakládá na § 239 odst. 2 písm. a) o. s. ř. Jako dovolací důvody uplatňuje důvody upravené v § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř., tedy že řízení je stíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Dovolatelka je názoru, že soudy obou stupňů na základě nepřípadných ustanovení a bez provedení dokazování konstatovaly, že se na žalovaného vztahuje výjimka dle rozhodnutí Komise č. 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití článku 86 odst. 2 Smlouvy ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným

poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu.

Závěr o tom, že žalovaný spadá pod uvedenou výjimku, je dle dovolatelky možný učinit pouze na základě samotného textu rozhodnutí, tj. na základě čl. 2 odst. 1 písm. b) Rozhodnutí, nikoli na základě čl. 16 jeho odůvodnění. Pro zjištění, zda subjekty podporované žalovaným splňují podmínky čl. 2 odst. 1 písm. b) Rozhodnutí, byly soudy v předešlém řízení povinny provést dokazování a nikoli se omezit na konstatování, že se na základě čl. 16 preambule Rozhodnutí v těchto případech (tj. na žalovaného) uplatní výjimka z ohlašovací povinnosti vůči Komisi (čl. 108 odst. 3 SFEU), jak vyplývá z článku 3 Rozhodnutí.

Výše označené paušální závěry soudů a absence dokazování o naplnění podmínek výjimky dle Rozhodnutí v předešlém řízení pak vyústily v nesprávné závěry z hlediska aplikace oznámení Komise o prosazování právní úpravy státní podpory vnitrostátními soudy (2009/C58/01), které slouží jako vodítko pro vymezení pravomocí národních soudů a orgánů EU a na které se odvolává v odůvodnění i soud prvního stupně.

Dovolatelka je názoru, že rozhodnutí o naplnění nebo nenaplnění podmínek výjimky dle Rozhodnutí, kde pravomoc soudů České republiky dána je, v žádném případě není možné ztotožnit s posouzením slučitelnosti státní podpory se společným trhem, kde je dána pravomoc Komise.

Výjimka z ohlašovací povinnosti a s ní spojená povinnost pozastavit vyplácení státní pomoci dle čl. 88 odst. 3 SES (dnes čl. 108 odst. 3 SFEU) do rozhodnutí Komise, jak jsou zakotveny v Rozhodnutí, nepochybně pro svou aplikaci vyžadují provést dokazování jejich naplnění nebo nenaplnění před soudem. Až pokud bude v řízení zjištěno, že tyto podmínky naplněny nejsou, je soud vyloučen z posuzování slučitelnosti s právem EU pro nedostatek pravomoci. Takto soudy prvního ani druhého stupně nepostupovaly a naplnění nebo nenaplnění podmínek nezkoumaly, resp. neprovedly žádné dokazování, ze kterého by naplnění nebo nenaplnění těchto podmínek bylo možné dovodit. Soudy se tak dopustily nesprávného právního posouzení, které mělo za následek vadu řízení, jež mohla způsobit nesprávné rozhodnutí ve věci.

Dovolatelka navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu i soudu prvního stupně a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný se k dovolání nevyjádřil.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) úvodem poznamenává, že rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2012) se podává z bodu 7 článku II části první zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), a že je přípustné podle § 239 odst. 1 písm. a) o. s. ř., přezkoumal napadené usnesení odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. z hlediska uplatněných dovolacích důvodů, kterými je vázán i z hlediska jejich obsahového vymezení, přičemž dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Rozhodnutí ve věci stojí na posouzení otázky, zda české soudy mají pravomoc rozhodovat o žalobě na zdržení se tvrzeného protiprávního jednání ve formě pozastavení vyplácení státní podpory, které je založeno poskytnutím nedovolené státní podpory, tj. podpory v rozporu s primárním právem Evropské unie, která nebyla oznámena Komisi.

Žalobkyně tvrdila, že k tvrzenému protiprávnímu jednání došlo v období od 1. ledna 2008 do července 2010. S účinností do 30. listopadu 2009 bylo poskytování státních podpor upraveno v čl. 87

a násl. Smlouvy o založení Evropského společenství (SES) ve znění Niceské smlouvy (Konsolidované znění Smlouvy o založení Evropského Společenství bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 29. prosince 2006, pod č. C 321). S účinností od 1. prosince 2009 potom tuto problematiku obdobně regulují ustanovení čl. 107 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 30. března 2010, pod č. C 83). Jelikož je znění Smlouvy o fungování Evropské unie v oblasti státní podpory v podstatě totožné se zněním Smlouvy o Evropském společenství, je možné na její výklad použít i výše zmíněné Oznámení Komise a Rozhodnutí Komise.

Ochrana hospodářské soutěže před poskytováním nedovolených podpor v rámci Evropské unie se vztahuje na podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků. Za takovou podporu je třeba považovat jak podporu poskytnutou státem jako takovým, tak podporu poskytnutou zprostředkujícím subjektem jednajícím na základě svěřených pravomocí. Může se tedy jednat o prostředky národní, regionální, obecní, prostředky veřejných bank, nadací atd. Z toho důvodu i podpora poskytnutá samosprávnou územní jednotkou jako orgánem veřejné správy spadá pod režim státních podpor.

Tato ochrana hospodářské soutěže stojí na principu oznámení zamýšleného poskytnutí státní podpory Komisi, která posoudí slučitelnost státní podpory se společným trhem. Před poskytnutím zamýšlené státní podpory musí členský stát nejprve oznámit Komisi svůj záměr poskytnout nebo upravit podporu a vyčkat vyjádření Komise k zamýšlené podpoře. To upravuje čl. 108 odst. 3 SFEU, podle nichž musí být Komise včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření. Má-li zato, že takový záměr není s ohledem na článek 107 slučitelný se společným trhem, zahájí neprodleně řízení podle odstavce 2. Dotyčný členský stát neprovede zamýšlená opatření, dokud Komise v tomto řízení nepřijme konečné rozhodnutí. K posuzování slučitelnosti státních podpor s právem ES, resp. unijním právem, je tedy příslušná pouze a výhradně Evropská komise, jak správně uvedl odvolací soud. Předmětná žaloba ovšem nesměruje na řízení o slučitelnosti, ale na zdržení se poskytování protiprávní podpory žalovaným příjemcům podpory. Je třeba posoudit, zda v systému ochrany hospodářské soutěže v Evropské unii má vnitrostátní soud pravomoc rozhodovat o takové zdržovací žalobě.

Soudní dvůr opakovaně potvrdil, že vnitrostátní soudy a Komise hrají v rámci prosazování státní podpory zásadní, avšak odlišné úlohy. Hlavní úlohou Komise je přezkoumat slučitelnost navrhovaných opatření podpory se společným trhem na základě kritérií stanovených v čl. 87 odst. 2 a 3 SES (resp. čl. 107 odst. 2 a 3 SFEU). Toto posouzení slučitelnosti je výlučnou pravomocí Komise a podléhá přezkumu ze strany soudů Společenství. O rozdělení rolí Komise a vnitrostátních soudů v této oblasti hovoří mj. Oznámení Komise o prosazování právní úpravy státní podpory vnitrostátními soudy (2009/C 85/01). Toto oznámení má za cíl informovat vnitrostátní soudy a třetí osoby o prostředcích nápravy, které jsou dostupné v případě porušení pravidel státní podpory a poskytnout jim vodítko, jak uplatňovat tato pravidla v praxi. Podle ustálené judikatury ESD nemají vnitrostátní soudy pravomoc prohlásit opatření státní podpory za slučitelné s čl. 87 odst. 2 nebo 3 Smlouvy o ES, resp. čl. 107 odst. 2 a 3 SFEU (čl. 20 Oznámení Komise). Úloha vnitrostátního soudu závisí na předmětném opatření podpory a na tom, zda bylo řádně oznámeno a schváleno Komisí. Vnitrostátní soudy jsou často požádány, aby zasáhly v případech, kdy orgán členského státu udělil podporu, aniž dodržel povinnost pozastavit výkon opatření. Tato situace může nastat, pokud podpora nebyla oznámena vůbec, nebo orgán podporu poskytl před schválením Komisí. Úlohou vnitrostátních soudů je v takových případech chránit práva jednotlivců dotčená neoprávněným uskutečněním podpory [bod 21 písm. a) Oznámení]. Lze uzavřít, že vnitrostátní soudy jsou oprávněny rozhodovat v řízeních o následcích porušení povinnosti neoznámení státní podpory Komisi a poskytovat ochranu třetím osobám. Komise je oproti tomu oprávněna rozhodovat v řízení o slučitelnosti. V odst. 10 Oznámení je zmíněno s odkazem na judikaturu, že Soudní dvůr výslovně uvedl, že vnitrostátní soudy mají stejně jako Komise pravomoc podávat výklad pojmu státní podpora. Otázku, zda je konkrétní finanční

plnění státní podporou či nikoli, proto může vykládat i vnitrostátní soud. V případě pochybností o existenci státní podpory si mohou vnitrostátní soudy vyžádat stanovisko Komise, čímž není dotčena možnost a/nebo povinnost vnitrostátního soudu postoupit záležitost Soudnímu dvoru k rozhodnutí o předběžné otázce.

Před tím, než vnitrostátní soud posoudí, zda došlo k porušení oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, musí nejprve učinit závěr, zda lze poskytnuté finanční prostředky vůbec považovat za státní podporu či nikoli. K výkladu pojmu „státní podpora“ je oprávněna jak Komise, tak soudy členských států, jak opakovaně potvrdil ve svých rozhodnutích Soudní dvůr (viz rozsudky Soudního dvora ve věci C-78/76, C 39/94, C-354/90, C 368/04). Při testu, zda je určité opatření státní podporou, je nutné zkoumat čtyři kumulativní prvky definované v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, který stanoví obecnou definici pojmu státní podpora. Soud musí zjišťovat, zda opatření znamenalo selektivní výhodu pro soutěžitele (musí zvýhodňovat určité podniky, výrobu určitého zboží nebo poskytování určitých služeb), zda bylo poskytnuto členským státem nebo ze státních zdrojů, zda toto opatření způsobilo narušení hospodářské soutěže či zda má potenciál pro narušení hospodářské soutěže a zda jím byl ovlivněn obchod mezi členskými státy.

V případě, že opatření splňuje všechna čtyři kumulativní kritéria, představuje státní podporu, která je podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU v zásadě zakázána. Článek 87 odst. 2 a 3, resp. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy o fungování EU, stanoví řadu podmínek, podle kterých státní podpora je či může být považována za slučitelnou s vnitřním trhem, a mohla by tudíž být povolena Komisí (která má výhradní pravomoc prohlásit státní podporu za slučitelnou s vnitřním trhem).

V této souvislosti je třeba uvést, že státní podporu nepředstavují vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, jestliže jsou naplněny podmínky stanovené v Rámci Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C 297/04). Tento rámec stanovuje čtyři základní kritéria, formulovaná již v rozsudku Soudního dvora ve věci C - 280/00 Altmark Trans, při jejichž naplnění je nutné dospět k závěru, že vyrovnávací platba za veřejnou službu nepředstavuje státní podporu a články 87 a 88 SES, resp. čl. 107 a 108 SFEU se nepoužijí (čl. 2.1 bod 7 Rámce).

Pokud soud dospěje k závěru, že opatření nelze považovat za vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby, a lze na něj v kontextu posuzování kritérií poskytnutí zvýhodnění nahlížet jako na státní podporu, je třeba dále posoudit, zda na daný případ nedopadá některá z výjimek povinnosti oznámit záměr poskytnout veřejnou podporu podle čl. 108 odst. 3 SFEU. Jedna z výjimek je stanovena v čl. 86 odst. 2 SES, resp. 106 odst. 2 SFEU. Podle něj platí, že podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým v SES, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Společenství. Toto ustanovení stanoví výjimku z pravidel obsažených ve Smlouvě, je-li splněna řada podmínek. Tyto podmínky jsou definovány v Rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005, o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2005/842/ES), které lze, jak bylo výše zmíněno, použít na výklad úpravy obsažené v SFEU. Toto Rozhodnutí stanoví v čl. 1 podmínky, za nichž se státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytnutá určitým podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu považuje za slučitelnou se společným trhem a je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy. Soud je povinen řádně přezkoumat veškeré podmínky, které stanoví Rozhodnutí Komise, nelze vycházet jen z jeho článku 16. Pokud jsou splněny podmínky Rozhodnutí Komise, je státní podpora vyňata z ohlašovací povinnosti podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy SES.

Závěr, zda se na žalovaného vztahovala povinnost oznámení podle čl. 108 odst. 3 SFEU, či nikoli ve

smyslu Rozhodnutí Komise, je tedy rozhodný pro postup národního soudu s ohledem na ochranu práv třetích osob z důvodu porušení čl. 108 odst. 3 SFEU.

Z výše uvedeného plyne, že vnitrostátní soud nemůže posuzovat, zda je poskytnutá státní podpora slučitelná s právem hospodářské soutěže, ale vnitrostátní soud se může a musí omezit na určení, zda opatření představuje státní podporu a zda se na ně vztahuje povinnost pozastavení (bod 31 Oznámení), tj. zda bylo nutné poskytnutí státní podpory oznamovat Komisi.

V případě, že vnitrostátní soud dospěje k závěru, že se jedná o státní podporu a byla porušena povinnost pozastavení podle čl. 108 odst. 3 SFEU, tj. že poskytnutá podpora nebyla oznámena, i když oznámena být měla, je bez ohledu na možný výsledek následného posouzení slučitelnosti státní podpory se společným trhem nutné vyvodit v souladu s vnitrostátním právním řádem veškeré patřičné důsledky vyplývající z porušení čl. 108 odst. 3 SFEU. Oznámení Komise v bodě 26 vyjmenovává demonstrativně opatření, která může vnitrostátní soud nařídit v řízení o žalobě u vnitrostátních soudů, které podávají soutěžitelé a ostatní třetí strany dotčené protiprávní podporou. Může se jednat o následující opatření: a) zamezení vyplacení protiprávní podpory; b) navrácení protiprávní podpory (bez ohledu na slučitelnost); c) uhrazení úroků z protiprávní podpory; d) náhradu škody pro soutěžitele a ostatní třetí strany; a e) předběžná opatření týkající se protiprávní podpory. Pokud tedy měla být státní podpora oznámena a nebyla, došlo k porušení čl. 108 odst. 3 SFEU a vnitrostátní soud je povinen chránit práva třetích osob bez ohledu na to, k jakému závěru dospěje Komise v řízení o slučitelnosti. Povinnost vnitrostátního soudu přijmout vhodné opatření k ochraně třetích osob tedy nezávisí na slučitelnosti opatření podpory s čl. 107 odst. 2 nebo 3 SFEU.

V řízení, které je předmětem tohoto dovolání, se žalobkyně podanou žalobou domáhala zdržení se protiprávního jednání, které spočívá ve vyplácení finanční podpory žalovaným nemocnicím v Benešově, Kolíně, Mladé Boleslavi a Příbrami, jejichž je žalovaný jediným akcionářem.

Odvolací soud dospěl k závěru, že v této věci je nutné posuzovat slučitelnost či neslučitelnost tvrzené podpory s fungováním společného trhu, což náleží pouze Evropské Komisi. Z toho důvodu, tj. pro nedostatek podmínek řízení, jej zastavil. Z výše uvedeného vyplývá, že takový postup odvolacího soudu není správný. Řízení o zdržovací žalobě není řízením o slučitelnosti. Soud má pravomoc posuzovat v řízení, zda se jedná o státní podporu, zda na takovou státní podporu dopadá některá z výjimek, tj. zda je takovou státní podporu nutné před jejím poskytnutím oznamovat. Pokud dospěje k závěru, že došlo k porušení oznamovací povinnosti, je soud povinen chránit práva třetích osob, která byla řádným neoznámením dotčena. Pokud dospěje k závěru, že se nejedná o státní podporu či že nebylo nutné takovou podporu oznamovat, soud žalobu zamítne, jelikož nárok žalobkyně není po právu.

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší soud podotýká, že s ohledem na to, že se žalobkyně žalobou dovolává zdržovacího nároku do budoucna, bude třeba při řešení otázek vzniku zdržovacího nároku vycházet z právní úpravy obsažené ve Smlouvě o fungování Evropské unie a následně vydaných předpisů, které se týkají ochrany hospodářské soutěže (Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, Sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udělenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu).

Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí odvolacího soudu není správné.

Nejvyšší soud proto podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. usnesení odvolacího soudu zrušil. Jelikož důvod, pro který nemohlo obstát rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud podle § 243b odst. 3 o. s. ř. i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V případě, že tyto soudy budou mít pochybnosti o tom, zda dotčené opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, mohou (jak vyplývá například z rozsudku SDEU ve věci *Syndicat français de l'Express international a ostatní vs. La Poste a ostatní*, C-39/94) požádat Evropskou komisi o objasnění, a dále mohou, pokud budou mít pochybnosti o výkladu unijního práva, v souladu s čl. 267 druhým pododstavcem SFEU položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)